

Van middenmoter naar marktleider met intellectueel eigendom

THEMA Een slimme verbetering voor een product of een inventieve ontwikkeling kan het verschil maken tussen middenmoter en marktleider. Succesvol innovatief ondernemen blijkt hand in hand te gaan met de bescherming van intellectueel eigendom. Wat levert de bescherming van intellectueel eigendom op? En welke manieren zijn er om innovaties af te schermen?

Logiqs Agro/Leen Huisman uit Maasdijk is een ontwikkelbedrijf van scherminstallaties, insectengaas en logistieke systemen in de glastuinbouw. Met veertig octrooiaanvragen tussen 2003 en 2007 verscheen het bedrijf op de eerste plaats in het rapport Octrooien in het MKB van EIM en NL Octrooicentrum (EL&I). Directeur Ruud Vlottes is enigszins verrast als hij de uitslag van het rapport onder ogen krijgt, maar het past wel bij de bedrijfsfilosofie 'niet investeren is achteruitgaan'. Hier volgen brainstormsessies met project-

leiders, uitvoerders en verkoopmedewerkers elkaar maandelijks op. In verschillende samenstellingen wordt mogelijk het ei gelegd voor de volgende octrooiaanvraag. Lijkt een idee kansrijk? Dan bepalen monteurs en productontwikkelaars of het idee haalbaar en uitvoerbaar is.

Diafragmascherm

'Innoveren is nodig om concurrenten voor te blijven', zegt Vlottes. 'Dat doe je door goed te luisteren naar klanten en mede-

werkers. Zij hebben goede ideeën.' Zo kwam veredelingsbedrijf Anthura, een van de klanten, met het idee voor horizontale lamellen om planten of gewassen te beschermen tegen of te voorzien van zonlicht. Leen Huisman ging ermee aan de slag en zo werd in 2006 het diafragmascherm geboren: een snel verstelbaar scherm van twee doeken die zijn opgebouwd uit aluminium en transparante doekstroken. Door de doeken simpelweg over elkaar te schuiven, verbreedt of versmalt de kweker de transparante stroken en reguleert daarmee het invallende licht, de luchtvochtigheid en het CO₂-gehalte. Door de snelle sluitertijd kan de kweker direct inspelen op de weersomstandigheden. Met het scherm won Leen Huisman in datzelfde jaar de Horti Fair Innovation Award.

Manieren om intellectueel eigendom te beschermen

In de wereld van agro kunnen zeker vijf beschermingsvormen voor intellectueel eigendom belangrijk zijn:

- Octrooirecht:** voor een technische uitvinding mits nieuw en inventief
- Merkenrecht:** voor de bescherming van een onderscheidende naam of logo
- Modelrecht:** voor de bescherming van een nieuw uiterlijk van een product
- Auteursrecht:** voor de bescherming van foto's, tekeningen, teksten en dergelijke
- Kwekersrecht:** voor de bescherming van een nieuw plantenras

Daarnaast kun je ook gebruikmaken van de tactiek om een techniek of methode geheim te houden. De geheime receptuur van Coca Cola is daarvan het bekendste voorbeeld. Maar ook kweekmethoden, heel speciale productiewijzen en software lenen zich hier soms voor.

Exclusiviteit

Naast de investering in productontwikkeling is de octrooiaanvraag een aanvullende kostenpost. Wat is het belang van de bescherming van intellectueel eigendom? En wat levert het op? 'Weeg af of het rendabel is. Zit je in een vechtmarkt, dan moet je je afvragen of de consument je product vanwege jouw verbetering wil kopen', zegt Wouter Kannevorff, regionaal octrooiadviseur van NL Octrooicentrum. 'Met een octrooi kun je anderen verbieden om je innovatie na te maken. Dat geeft je een bepaalde exclusiviteit, waardoor je de kosten voor de ontwikkeling makkelijker kunt terugverdienen door een hogere prijs te vragen of je idee zelfs te vermarkten via licentiepartners. Soms geeft een octrooi ook marketingvoordelen, omdat je er

nadrukkelijk mee aangeeft dat het om een nieuwe techniek gaat.'

Nieuwe klanten winnen

Mede daarom is octrooi aanvragen belangrijk voor Leen Huisman. Vlottes: 'Ten eerste omdat je niet gehinderd wordt om je ideeën uit te werken. Ten tweede voorkom je zo dat concurrenten ermee aan de slag gaan. En heb je economisch profijt van je investering. Tot slot heeft het met uitstraling te maken. Innoveren en octrooi aanvragen passen bij ons imago. We staan bekend als het bedrijf met de nieuwste schermen, dus de markt

verwacht ook wat van ons. Het octrooi op het diafragmascherm heeft veel opgeleverd. Naast de installatie ervan bij bestaande klanten hebben we ook vertrouwen gewonnen bij nieuwe klanten. Bijzonder, want zeker in de glastuinbouw zijn kwekers trouw aan de leverancier waar ze al jaren zaken mee doen. Mag je jouw scherm dan toch plaatsen, dan is dát de waarde van je octrooi.'

www.leen-huisman.nl
www.logiqsagro.nl

Van idee tot octrooi

NL Octrooiencentrum maakt deel uit van Agentschap NL en is een onderdeel van EL&I. NL Octrooiencentrum is dé octrooiverlener voor Nederland, geeft voorlichting over het octrooisysteem en behartigt de belangen van Nederland in Europese en mondiale organisaties. Wat kan NL Octrooiencentrum voor u betekenen?

Kanneworff: 'Octrooi aanvragen is mogelijk als het om een nieuw, inventief en technisch product gaat. Alle gegevens over octrooien zijn openbaar en elektronisch toegankelijk via de octrooidatabank Espacenet en het Octrooieregister op de website van NL Octrooiencentrum. Vragen over octrooien en andere vormen van industrieel eigendom beantwoorden we kosteloos en strikt vertrouwelijk. Zo denken we mee over de beste mogelijkheden voor bescherming van het intellectuele eigendom en bespreken we de details van de octrooiaanvraagprocedure. Op aanvraag voeren we een verkennend onderzoek in octrooiliteratuur uit, om te zien wat er op dat terrein al in het verleden is bedacht. En we geven workshops over hoe je de octrooiliteratuur kunt bestuderen. Octrooiliteratuur kan onder andere gebruikt worden als inspiratiebron of om te zoeken naar samenwerkingspartners.'

www.agentschapnl.nl/octrooiencentrum
www.espacenet.nl